

Nr 22

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; given Stockholms slott den 13 januari 1961.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.,¹ vilken enligt lag den 27 februari 1959 (nr 32) gäller till och med den 30 juni 1961, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

¹ Senaste lydelse av 1 §, se SFS 1945:859, av 2 §, se SFS 1945:66, samt av 3 §, se SFS 1937:199.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 december 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

T.f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Hermansson, anmäler efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena, chefen för justitiedepartementet och chefen för finansdepartementet fråga om *fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.* samt anför därvid följande.

Sedan 1934 års riksdag (skr. nr 15) bifallit av Kungl. Maj:t i propositionen den 12 januari 1934 (nr 56) framlagt förslag till lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., att gälla tills vidare till och med den 30 juni 1935, utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag i ämnet (nr 19), i det följande benämnd clearinglagen. Lagens giltighet har därefter vid olika tillfällen förlängts, senast genom lag den 27 februari 1959 (nr 32) för tiden till och med den 30 juni 1961.

I clearinglagen har vidtagits vissa ändringar, beträffande 1 § genom lagar den 15 juni 1935 (nr 326), den 19 april 1940 (nr 234) och den 14 december 1945 (nr 859), beträffande 2 § genom lag den 23 mars 1945 (nr 66) samt i fråga om 3 § genom nyssnämnda lag den 15 juni 1935 och lag den 7 maj 1937 (nr 199).

Clearinglagen ger Kungl. Maj:t befogenhet att meddela vissa föreskrifter i syfte att vinna betalningsutjämning i förhållande till främmande stat, där rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts. Kungl. Maj:t kan sålunda förordna bl. a., att den som är betalningsskyldig gentemot någon i den främmande staten skall fullgöra sin betalningsskyldighet genom inbetalning enligt clearingavtal med denna i angiven bank eller för ändamålet inrättad kassa [1 § a)]. Om clearingavtal ej träffats med den främmande staten, kan Kungl. Maj:t förordna bl. a. att insättningen skall ske på konto med betalningsspärr [1 § b)]. I sistnämnda fall, liksom då clearingavtalet på grund av nytillkomna förhållanden ej kan tillämpas, kan Kungl. Maj:t tillika förordna om tvångsclearing, innebärande att den som har fordran hos någon i den främmande staten men som till följd av inskränkningen i rätten att där förfoga över betalningsmedel ej kan få betalning, skall äga,

mot avstående av fordringen för clearing, utbekomma betalning av insatta medel (2 §).

Med stöd av clearinglagen [1 § a)] har Kungl. Maj:t meddelat förordnanden om clearing i förhållande till ett stort antal länder. Vidare har jämlikt clearinglagen [1 § b)] betalningsspärr upprättats i förhållande till flera länder. Slutligen har med tillämpning av lagen (2 § andra stycket) förordnande meddelats om tvångsclearing med Tyska riket. För närvarande utnyttjas dock clearinglagen endast i förhållande till De socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Såsom nyss nämnts upphör clearinglagen att gälla med utgången av juni 1961. En ifrågasatt förlängning av lagens giltighetstid tillstyrkes av fullmäktige i riksbanken. Kommerskollegium har icke något att erinra mot att lagen gives förlängd giltighet under ytterligare två år.

Clearinglagen torde alltjämt behövas för den svensk-sovjetiska clearingen. Därutöver fyller lagen en beredskapsmässig uppgift främst för det fall att utvecklingen av betalningsförhållandena skulle påkalla clearingavtal med främmande stat. Jag förordar därför, att lagens giltighetstid förlängs med två år eller till och med den 30 juni 1963.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över ett inom handelsdepartementet upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.*, av den lydelse bilaga¹ vid detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Pierre Vinde

¹ Bilagan, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utelämnats.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 2 januari 1961

Närvarande:

justitierådet REGNER,
regeringsrådet JARNERUP,
justitieråden AF TROLLE,
BOMGREN.

Enligt lagrådet den 23 december 1960 tillhandakommet utdrag av protokoll över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 9 december 1960, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn G. A. Steen.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

T. Johansson

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för justitie- och finansdepartementen anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, lagrådets den 2 januari 1961 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 9 december 1960 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.*

Med förmälan att förslaget av lagrådet lämnats utan erinran hemställer föredraganden, att detsamma måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Barbro Blomberg